

Svar på Nordiska rådets rekommendation 12/2021: A 1775/tillväxt: Betänkande över medlemsförslag om att elektrifiera Norden

Nordiska rådet har den 2 juli 2021 antagit en rekommendation efter förslag av Utskottet för tillväxt och utveckling i Norden. Den finska regeringen vill härmed ge följande svar som beretts med berörda departement/ministerier i Norden.

(Nordiska rådets rekommendationer i kursiv stil.)

Nordiska rådet rekommenderar de nordiska regeringarna

att komma överens om gemensamma mål för främjande av elektronisk trafik mellan de nordiska länderna genom att skapa ett rikstäckande nätverk (E-vägar) med snabb laddning (50 kW eller mer)

En sammanhängande laddningsinfrastruktur för laddbara fordon är viktigt för att det ska vara möjligt att använda eldrivna fordon. Att utveckla en publik laddningsinfrastruktur är viktigt för användare av elfordon i synnerhet vad gäller laddningsstationer. I de nordiska länderna är körsträckorna ibland långa. Vid långa köravstånd är det ofta viktigt att kunna ladda fordon snabbt.

Ur de nordiska ländernas perspektiv är det viktigt att det är smidigt och användarvänligt att röra sig mellan grannländerna. Därför är det viktigt att säkerställa täckningen och användbarheten av laddningsinfrastrukturen även nära gränserna. I de nordiska länderna finns det många glesbygdsområden och avstånden kan vara långa. Det byggs inte nödvändigtvis laddningsinfrastruktur på marknadsvillkor i dessa områden. Utbyggnaden av laddningsinfrastruktur bör ske i sådan takt att den inte blir ett hinder för elektrifieringen av transportsektorn..

Den 14 juli 2021 lade Europeiska kommissionen fram ett förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om utbyggnad av infrastruktur för alternativa bränslen och om upphävande av direktiv 2014/94/EU. I förslaget framförs bindande nationella minimikrav på bland annat allmänna laddningsstationer för fordon inom vägtransport. Syftet med förordningsförslaget är att säkerställa ett tillräckligt täckande, driftskompatibelt och tillgängligt elektriskt laddningsnätverk inom hela EU, för att alla ska ha möjlighet att övergå till att röra sig mer klimatvänligt oberoende av hemort eller resrutt. Förslaget behandlas nu i rådet och Europaparlamentet.

att vid offentlig upphandling främja e-lösningar och övergången till fossilfri trafik

Offentlig upphandling spelar en viktig roll för att påskynda elektrifieringen. Offentliga upphandlingar utgör en avsevärd del av respektive lands bruttonationalprodukt. Genom att beakta miljöaspekter vid offentliga upphandlingar är det möjligt att främja uppfyllandet av klimat- och miljömål. Genom att upphandla utsläppsnåla fordon föregår den offentliga sektorn med gott exempel även för privata aktörer.

SE, FIN, DK, NO och IS har skrivit under *COP-deklarationen om utsläppsfria personbilar, lätta bussar och lätta lastbilar*, där det framgår att staterna ska arbeta för att den egna fordonsflottan senast 2035 ska vara nollemissionsfordon.

I den Europeiska unionen har avsikten varit att främja övergången till fossilfri trafik genom direktivet om främjande av rena och energieffektiva vägtransportfordon (EU 2019/1161). Direktivet syftar till att främja utsläppsminskningarna i trafiken genom att öka andelen utsläppsfria och utsläppsnåla fordon i offentlig upphandling. I direktivet fastställs det bindande minimiandelar för medlemsstaterna gällande utsläppsfria och utsläppsnåla fordon vid offentlig upphandling. Minimikraven för upphandling av utsläppsnåla och utsläppsfria fordon indelas i tre grupper enligt fordonskategori, dvs. personbilar och lätta nyttofordon, lastbilar och bussar. Förpliktelserna har fastställts för två olika upphandlingsperioder, dvs. 2.8.2021–2025 och 2026–2030. De krav som direktivet ställer blir delvis striktare under den andra upphandlingsperioden. Direktivet genomförs nu i berörda nordiska länder.

att påbörja ett arbete om att standardisera kostnaderna och betalningslösningarna vid laddningsstationerna

För att elbilar ska kunna användas smidigt och på ett användarvänligt sätt måste det säkerställas att olika laddinfrastruktur tjänster är tillgängliga för användare från andra länder. Användarna behöver också aktuell och tillförlitlig information om tjänster och priser. Dessutom bidrar enhetliga betalningssätt till att laddning av elbilar på publika laddstationer är enkel för användarna.

Det er etableret nordiske samarbeidsarenaer for samarbeidet kring frågan om laddinfrastruktur. For eksempel har det Nordiske ministerrådsprosjektet ”*Accelererad elektrifisering av vägtransporter i Norden.*” som mål å främjande av elektrifiering på landsbygd samt i gränsregioner og prosjektet ser blant annet på samverkan kring betalningsløsninger for elbilsladdning.

Den Europeiska unionen har inlett arbetet för att harmonisera prisuppgifterna för laddning av elbilar. Den 14 juli 2021 lade kommissionen fram ett förslag till förordning om utbyggnad av infrastruktur för alternativa bränslen och om upphävande av direktiv 2014/94/EU. Förordningsförslaget innehåller förslag om gemensam reglering för att för enhetliga prissättningen av laddningar, meddelanden om prisuppgifter och betalningsalternativ vid laddningsstationer.

Därmed anser de nordiska ländernas regeringar rekommendationen som delvis uppfyllt.